

unam mulierem pro alia, & furans unum calicem pro alio, non peccaret, peccato externo fornicationis, furti, aut sacrilegii; quia sicut ibi occiso unius hominis est intenta, alia non intenta commissa: ita hic fornicatio unius mulieris, & ablatio unius calicis est intenta, alia non intenta commissa: v. n. 577.

A B O R T U S.

2120 **N**on licet procurare abortum etiam ante animationem foetus ad vitandam infamiam, aut occisionem, quia est ab intrinseco malum. Tum quia (ut ait Cardenas) procuratio abortus foetus inanimati est gravior pollutione: quia foetus inanimatus est propinquior generationi, quam semen; adeoque cum pollutio voluntaria numquam sit licita etiam ad vitandam mortem, quia opponitur generationi; a fortiori neque erit licitus abortus voluntarius, qui magis generationi repugnat. Item neque licet procurare abortum foetus inanimati ad vitandam mortem ex puerperio: & licet plures Doctores, ut Filliuc. & alii affirment in hoc casu licere; ratio tamen alata æquè probat oppositum.

2121 At Clericatus cap. 59. n. 1. querens, An liceat prægnanti infirme pro tuenda vita sua procurare abortum?

„ Resp. Si foetus sit inanimatus, potest procurari abortus, non directè, sed indirectè ad sanitatem matris consequendam. Si verò sit foetus animatus, alii dicunt, neque directè, neque indirectè posse matrem phar-

„ maca sumere ad recuperandam sanitatem si inde abortus sit secuturus; quia debet præferre salutem spiritualem prolixi sanitati

„ suæ corporali. Alii distinguunt: si matre abstinentia à medicamentis, spes probabilis sit, quod proles sit viva nascitura, tenetur

„ mater abstinere: at si hæc spes cessa, poterit mater ad conservationem suæ vitæ su-

„ mere pharmaca, quamvis secuturus sit abortus: nam evitari non poterat, si mater mortua esset. Mastrius d. disp. 8. numer. 30. & 31. & Tamb. d. lib. 6. in Decal. c. ... §. 3. Et novissimè Cardenas in crisi theol. dissert. 22. num. 21. & seq.

2122 Cujus ultimi dicti ratio potissima esse potest: quia ex una parte jam desperatur orsus prolixi vivæ, & simul ex alia id non esset procurare abortum, sed vitam matris, quae directè procurari potest, licet abortus sequatur, dummodò directè non intendatur. Mendo in epit. ver. Abortus, n. 1.

2123 Joan. de la Crux addit: Licet applicare prægnanti medicinam per se causativam sanitatis, et si per accidens sequatur abortus; quia

iste, sicut & occiso invasoris, reputatur effectus per accidens secutus ex salute pregnantis per se intenta, & sic potest pregnans saltare, currere, si hoc sit causa per se salutis, et si alias sequatur abortus. Si constat, matrem mori, & consequenter factum, licet ei applicatur medicina quæ salutifera, & mortifera, maximè si factus non sit animatus: quia si mater, & factus periclitantur, tunc non sit injuria factui, si pro liberanda matre sit in ea talis experientia.

2124 Nulla ex causa licet adhibere remedia directè, ne mulier prolem concipiat.

2125 Procurantes abortum foetus animati effectus secuto, sunt homicidæ, reputantur proditores, juxta dicta de imminuitate n. 649. incidunt in excommunicationem latam à Sixto V. & Greg. XIII. Summo Pontifici reservatam, à qua possunt absolvere Episcopi, & Regulares virtute privilegiorum, exceptis locis, ubi Episcopi hunc casum sibi specialiter reservaverint, juxta dicenda de casibus reservatis.

2126 Item evadunt irregulares, etiam in dubio, an foetus sit animatus, sicut in dubio homicidii.

2127 Hæc irregularitas non potest dispensari, nisi à Papa. In casu occulto potest a Sacra Pœnitentia dispensari; sed in supplicatione, si ipse sit genitor foetus, exprimi debet, quod foetus erat a se genitus: alias dispensatio censemur subreptitia ex styllo Sac. Pœnit.

2128 Qui ratum habet, seu approbat abortum suo nomine factum, dictas poenas incurrit, si approbat ante factum; minimè, si postquam sciverit factum; quia in priori casu est causa influxiva, minimè in posteriori.

2129 Mendo cit. n. 1. innuit, in recensitis Bullis Sixti, & Gregor. ex ipsis verbis non ferri censuram contra foeminam procurantem abortum in se ipsa, sed in alia foemina.

Vide in pag. 5. proposit. 34. & 35. ab Innoc. XI. damn. Et infra de irregularitate.

D U E L L U M

2130 **G**racè Monomachia, & est pugna inter duos ex conditio suscepta, hoc est designando arma, tempus, & locum, cum periculo vita, aut gravis vulnerationis. Dicitur inter duos, quia inter duos contingere solet; unde etiam inter plures pugna potest esse duelum, si fiat ex conditio, & autoritate privata. Publica autoritate est licitum, v. gr. ad terminandum bellum cum minori damno, ut contigit inter David & Goliat. Diana p. 3. tratt. 6. ref. 1.

2131 Differt à simplici rixa; quia hæc non fit ex conditio, sed ex aliquo subito casu.

Non.

Q U A R E S.

2132 Non est duellum, si duo in Ecclesia contendentes dicant: Egrediamur foras, & ibi pugnent. Nec si quis videns suum inimicum armatum contra se venire, accedit ad se armatum, & reddit ad pugnam. Nec si quis invitatus ad duellum respondeat, se in dies iturum per suas vias, & semper esse promptum se à quolibet invasore defendere. Quia in his & similibus casibus non habetur conditum, seu conventione præterita de loco, & tempore.

2133 Non licet viro nobili acceptare duellum, ne vilis habeatur: quia duellum, cum sit ordinatum ad occisionem, aut gravem vulnerationem, est ab intrinseco malum. Nec tunc est in casu defensionis suæ vitæ, quia invitans non est aggressor. Et si aliqua est injuria reparanda, non habetur moderamen inculpatæ tutelæ, quia adest tempus, & alia via, saltem via juris publici: v. in pag. 1. proposit. 2. ab Alex. VII. damn.

2134 Contra duellum plures sunt poenæ, præsertim excommunicatione Papalis latæ sententiæ, quas incurunt duellantibus: Etiam si duellum sit privatum, & non adiungit Patrini, locorum Domini permittentes. Item illud fieri mandantes, instigantes, auxilium, consilium dantes, arma, equos, & alia subsidia scienter subministrantes, ex compagno spectatores, & socii, etiam si illi, qui ad locum destinatum pugnaturi accesserunt, impediti pugnam non commiserint, si per se ipsos non fuerint, quominus illa committatur. Ita fe- rè Gregor. XIII.

2135 Non incurrit poena duelli, qui in rixa, & calore iracundia inimicum ad duellum invitavit, & statim ad locum aptum accedentes simul pugnant, Clericatus c. 149. n. 6. ex Sanchez lib. 2. dec. 6. c. 39. n. 8. & aliis: quia non pugnat præmeditata, & ex prævia conventione, sed ex subito calore iracundia, adèque non ex conditio. Sanchez cit. addit tunc fieri ex iracundia calore, quando inter invitationem, & accessum ad pugnam, nullus actus medius intercessit.

2136 Non incuruntur poenæ. 1. Si in invitatione præfiniatur locus, sed non tempus, 2. Si præfiniatur tempus, sed non locus. 3. Si præfiniatur locus, & tempus, non tamen ad pugnandum armis, sed pugnis. 4. Si dicta præfiniantur, sed provocatus non accessit, Clericatus cit. ex Diana, Lezana, Salmaticensis, & aliis. Constat ex definitione duelli n.

2137 **D**uo viri nobiles, postquam in injuryis ad invicem se afficerunt, decreverunt honoris causa apud ministrum exire ad duellum, non animo vero pugnandi, sed aliquos ictus sibi inferendi, ita ut statim interpositis amicis, de eorum mente edollis, & ad id requisitis, desisterent, & reconciliarentur. Ita accedit, ut si in ipsis, & cum amicis facta convenio. An incurrerint poenæ?

Dico, eos peccasse mortaliter malo exemplo, aut scandalo, præsertim si fuerint spectatores alii, qui eorum conventionem ignorabant. Non incurrit autem excommunicationem, & poenam; quia haec sunt contra verum, non fictum, & simulatum duellum: sunt enim contra duellum cruentum (ait Gregor.) in quo est periculum vitæ, aut gravis vulnerationis; quod nullum est in casu, cum stante conventione, ad sit moralis securitas, quod nullum sit periculum, sed inde pax concilianda. Et licet ad locum destinatum accesserint, non accesserunt verè pugnaturi, & per ipsos stetit, quod minus vera pugna committeretur.

Scotus in 4. dist. 15. q. 3. dist. 25. q. 1. litt. E, Mastrius in Theol. mor. disp. 11. q. 6. disp. 10. nu. 112. disp. 9. n. 100. disp. 8. q. 2. Joan. la Crux, p. 67. 71. Bonac. tom. 2. punt. 547. tom. 3. disp. 2. q. 1. punt. 10. pag. 190. Tamb. tom. 1. pag. 168. pag. 317. Busemb. lib. 3. tratt. 4. Cardenas disp. 12. & 22. Clericatus, & Mendo cit.

DE VI. IX. ET X. PRÆCEPTO DECALOGI.

Non adulterabis. Non concupisces uxorem proximi tui. Non concupisces rem proximi tui.

2138 **L**uxuria, est inordinatus appetitus venereorum: ex genere suo est mortalitas, nec in ea datur parvitas materia; unde à mortali solùm excusare potest defectus plenæ advertentiæ, aut perfectæ deliberationis. Ejus septem sunt species. Simplex fornicatio, stuprum, adulterium, incestus, raptus, factilegium, & peccatum contra naturam.

2139 Simplex fornicatio est inordinatus concubitus soluti cum soluta. Est ab intrinseco mala, & iure naturæ; quia ultra pericula discordiarum, abortuum, occisionum, præsertim matris, & prolis, quæ sèpè hospitali exponitur, per se (ait D. Thomas) opponitur educationi prolis, cuius cura magis spectat ad patrem, à quo est instituendus, & de-

fendendus filius. Pater autem non est tollitus de instruenda, & defendenda prole, quam ex fornicatione habet, 1. vel quia considerat, quod non sit legitima, 2. vel quia non est certus, an proles sit sua, cum sit ex vago concubitus; vel quia non habitat perpetuo cum prole, & foemina. Unde ad rectam prolis educationem requiritur, ut proles sit nata ex determinata foemina, cum qua vir permaneat, non ad modicum tempus, sed per totam vitam ex obligatione, quae habetur per contractum Sacramenti Matrimonii. Hinc concludit Apost. ad Corint. 6. *Nolite errare: neque fornicarii, neque idolis servientes, neque adulteri, neque molles, neque masculorum concubitores &c.* Regnum Dei possidebunt: v. in pag. 5. prop. 48. ab Innoc. XI. damn.

2140 Unde fornicatio est peccatum mortale: Et oppositum est haeresis damn. in Clem. *Ad nostram, de hereticis.*

2141 Qui componit copulam cum soluta, non sufficit, si dicat; *Commisi grave peccatum contra castitatem cum soluta;* sed debet explicare in confessione copulam: quia sic non explicat peccatum, quod fecit: nam etiam soli factus impudici cum soluta, aut amorosae defecationes internae de ea sunt gravia peccata contra castitatem. Tum quia copula est actus principalis completus, ad quem ceteri tanquam dispositiones præviae ordinantur: v. in pag. 2. prop. 25. ab Alex. VII. damn.

2142 Copulam cum infideli addere simplifici fornicationi malitiam specie distinctam in confessione aperiendam, tenet Nav. & de Lugo. Negant Diana, Filliuc. Mastrius, & Tambur. quia nulla appetat ratio specifica distincta, bene tamen major gravitas, ob quam reservari solet, & puniri. Nec id probat prohibitio matrimonii cum infidelis; quia in matrimonio habetur major conjunctio, quam in copula furtiva; & inde habetur periculum subversionis conjugis, & prolis.

S T U P R U M

2143 E st defloratio pueri virginis, ipsa in vita, aut dolo, timore, aut facta promissione matrimonii, &c. decipitur, & inducitur ad copulam; & tunc est speciale peccatum ob injuriam, quam stuprator inserit pueræ, & parentibus; unde tenetur in foro conscientiae illam ducere in uxorem, aut juxta sui possibiliter, & prudentis arbitrium dotare, ut esset virgo; ad quod non tenetur in foro conscientiae, sed solum in foro externo, si ipsa liberè consenserit precibus, sine vi, aut deceptione; imò probabile est, tunc esse simplificem fornicationem, & propter ea non esse ne-

cessario explicandam circumstantiam virginitatis ablatæ, seu amissæ, quia quo ad hoc mulier est libera, & volenti ac consentienti nulla sit injuria. Sanch. de matr. lib. 7. dist. 12. Clericatus c. 68. n. 1. Mendo in epit. ver. Luxurianu. 7. Leander de pœn. disp. 8. §. 2. q. 15. contra Leodsm. Graffium.

2144 Si stuprum remansit occultum, & matrimonium aequè opulentum non impeditivit, stuprator non tenetur dotare, quia nullum est damnum illatum.

2145 Clericatus c. 68. ex Antonello c. 30. loquendo de casibus, in quibus stuprator non tenetur dotare, ait, esse sequentes. 1. Si virgo non vivebat honeste, nec servato veracundia pudore. 2. Si puella post stuprum patiatur se ab aliis carnaliter cognosci.

A D U L T E R I U M

2146 E st inordinatus concubitus cum persona conjugata: est contra castitatem, & justitiam, ob injuriam conjugis, qui est ejus corporis dominus. Unde conjugatus conjugatam cognoscens duo adulteria committit, in confessione exprimenda, ob duas injurias, & injusticias, unam proprio, alteram alterius conjugi illatam: v. n. 2277.

2147 Malitia adulterii contrahitur etiam si maritus in adulterium uxoris consentiat; quia injuria fit conjugi non absolute considerato, sed ut subest statui matrimoniali, ob quem habet jus in conjugem, & debetur ei fides conjugis: cui juri, & injuria cedere, & renunciare non potest: sicut (ut exemplificat Cardenas) si judex laicus Clericum ad suum Tribunal trahat, etiam ipso consentiente, imò requirente, est excommunicatus; quia adhuc injuriam committit in Clericum; nam injuria non fit Clerico absolute considerato, ut persona Petri est, sed ut subest statui Clericali, ob quem habet jus immunis, & ei debetur honor à laico, cui Clericus cedere, & renunciare non potest; sic per adulterium uxoris injuria irrogatur marito etiam consentienti in adulterium: v. in pag. 5. prop. 50. ab Innoc. XI. damn.

2148 Maritus, si dum uxorem cognoscit,

de alia cogitet, & se delectet, malitia adulterii interni contrahit in confessione exprimendam. Pro restitutione: v. n. 2049.

2149 Si sponsalibus initis, & matrimonio non celebrato, sponsa rem habeat cum alio, tenetur in confessione aperire, se esse matrimonio promissam, quia committit injuriam sponso, ac inde contrahit speciale malitia: non sic sponsus, quia in existimatione hominum non censetur ille gravem injuriam inferre. Negant etiam alii de sponsa.

2150 Poenæ adulterii ex Jure Canonico sunt, 1. Separatio thori, c. Ex litteris, de diuertio. Et amissio juris ad petendum debitum, ut infra, de matrim. 2. Infamia, c. infames 6. g. 1. 4. Tertia privatio dotis, cap. Plerunque, & Gloss. ibid. de donat. inter virum & uxorem.

2151 Adultera autem non amittit dotem.

1. Si adulteravit de consensu mariti. 2. Si maritus adulteraverit. 3. Si maritus occidat uxorem ipsam in adulterio deprehensam. 4. Si uxor habeat filios ex primo marito. 5. Si agatur de bonis paraphernalibus. 6. Si solum oscula, vel amplexus intercesserint, Clericatus cap. 70. ex Antonello lib. 6. cap. 33. n. 5.

riam, ut supra n. 157. si tam copula, quam gradus sint occulti.

2156 At si gradus est publicus, copula vero occulta, debet prius petere à Dataria dispensationem gradus, & poste à Sacra Poenitentiaria dispensationem impedimenti orti ex copula incestuosa occulta, Sanchez de matrim. dist. 25. n. 11. & 12. Clericatus c. 71. n. 10.

2157 Copula cum filia Confessionis non est incestus, quia nulla inde conjunctio contrahitur; nec sacrilegium, quia nulla injuria Sacramento infertur: v. tom. 3. n. 601.

R A P T U S

2158 E st, quo persona aliqua invita, vel resistentibus eis parentibus, aut illis sub quorum cura est, abducitur per vim ad libidinem excludendam, vel matrimonium contrahendum.

Unde in raptu tria requiruntur, 1. Abducito persona raptæ à domo sua, vel paterna, & in aliena detentio. 2. Requiritur vis; & sic contrahit etiam malitiam injussitæ, alioquin erit fuga voluntaria. 3. Quod abducitur sit causa excludendæ libidinis, vel ineundi matrimonium. Ex his sequitur, 1. Raptum à stupro differre: quia stuprum semper est cum virginine, raptus vero cum quacumque muliere; imò etiam cum adolescente; qui est pejor. Tum quia raptus addit abductionem è domo. 2. Sequitur, quod si fiat alia causa, v. g. redigendi raptam in servitatem, non est raptus, sed plagium, quod est species furti.

2159 Plagium, est detentio hominis liberis in servitatem.

2160 Ad raptum non requiritur vis absoluta, de qua alibi; sed sufficit ea quæ fit ex suasionibus, importunis precibus, ac blandimentis, aut fictis promissionibus, Clericatus cap. 69. ex Navar. Mendo ver. Raptus n. 2.

2161 Poenæ contra raptorem ex Jure Canonico sunt, 1. Infamia: adeoque est irregularis, ut non possit Ordines suscipere, & Beneficia, 2. excommunicatio ipso jure, ex Trid. sess. 24. de refor. c. 9. quæ non est reservata. 3. Obligatio dotandi raptam. 4. Si raptor sit Clericus, est depositio à Beneficio, & exercitio Ordinis; quæ tamen est poena ferenda sententia, Clericatus cit.

Vide infra de marr. ver. Raptus.

S A C R I L E G I U M

2162 E st peccatum luxuria, quo persona sacra, qualis est persona voto castitatis Deo dictata, vel locus sacer violatur. Si ambæ personæ, quæ peccant, sunt sacrae, est duplex

plex sacrilegium in confessione exprimendum ob duas injurias, & irreverentias numero distinctas: v. n. 2146. & supra de sacrilegio à num. 550. ad 562.

PECCATUM CONTRA NATURAM.

2163 **E**s illud, quo fit seminatio modis repugnantibus institutioni naturae. Juxta horum modorum diversitatem, quatuor sunt species peccati contra naturam, mollities, seu pollutio, inordinatus concubitus, sodomia, & bestialitas.

POLLUTIO

2164 **E**st voluntaria seminis effusio extra vas. Est ab intrinseco mala, quia opponitur generationi: v. n. 2120.

Et ex ipsis Ethnicis Martialis lib. 9. Epigr. 42. sic Ponticum se polluentem objurgat:

Hec nihil esse puras? Scelus est, mihi crede, sed ingens.

Quantum vix animo concipis esse tuo.

Ipsam crede tibi naturam dicere rerum:

Istud quod digitis Pontice perdis, homo est.

Vide prop. 49. ab Innoc. XI. damn. pag. 5.

Item n. 239. 2174.

2165 Si pollutione conjugata, conjunctam, voto castitatis ligata, &c. quis cogitet, debet circumstantiam exprimere, quia illa speciem malitiae contrahit ex objecto: v. n. 2184. 2169.

2166 Qui actionem facit, ex qua prævidet se pollutionem passurum, non peccat, si actio sit in se licita, adsit iusta aut honesta causa eam exercendi, & alios habeat effectus licitos & honestos, ob quos exercetur, dummodo non consentiat voluptati. Tamb. lib. 7. Decal. cap. 7. S. 2. Mendo ver. Pollutio. Clericatus cap. 73. num. 6. v. num. 2169. & 2189.

2167 Pollutione in somnis involuntaria non est peccatum, quia est effectus naturalis. Si autem postea de ea, dum es vigil, complaceras, complacentia erit mortalitatis.

2168 Hinc non peccat, qui pollutionem involuntariam in somnis jam coepit non impedit, si voluntarie in ea non complacat, nec consentiat. Mastrius dis. 11. n. 129. Clericatus cap. 73. n. 4.

2169 Pollutione autem in somnis potest sapere oriri ex causa præterita; & tunc, si pollutio fecitura videatur ex causa illicita, aut otiosa, non necessaria, nec honesta, quæ sit causa proxima ex natura sua ordinata ad Venerem, ut sunt tactus, & aspectus impudici, verba turpia, lectio, aut auditio turpium; tunc erit peccatum, licet non sit directe intenta, dummodo sit prævisa, quia est volun-

taria in causa, & indirecte volita: vide tom. 2. n. 188. Si vero res illa sit tantum causa remota, ut esus calidorum, nimia comedio, agitatio ex itinere, &c. tunc pollutio sequens non erit peccatum mortale, nisi sit directe, & expressè intenta; quia tunc est effectus per accidens, quatenus sequens ex causa remota, non ordinata de se ad Venerem: effectus autem per accidens non imputatur causæ eum patienti: v. n. 2215.

INORDINATUS CONCUBITUS

2170 **C**onsistit in modo non ordinario, sive in copula licita, sive illicita; potest esse mortalitatis, si fiat cum periculo impediendi problem; sin minus, erit venialis, inquit si adsit sufficiens necessitas absque periculo, nullum erit peccatum in copula licita: quia procuratur ius proprium modo possibili.

SODOMIA

2171 **P**erfecta, & propriè dicta, est allus libidinosus consummatus inter masculos, in vase non naturali. Unde ad sodomitiam perfectam requiritur copula, & quod peccetur contra sexum, & debitum instrumentum. Hinc copula masculi cum foemina intra vas indebitum, & foemina cum foemina cum effusione feminis, est sodomia, sed imperfecta, & impropria; quia in prima non habetur identitas sexus. In secunda habetur identitas, sed non habetur vas indebitum, nec inter foeminas dari potest copula propriè dicta.

2172 Diana, Mastrius, & alii tenent, complexum duorum masculorum, quorum unus supercubet supra alium, sicut supra mulierem etiam cum affectu ad indebitum sexum, & cum effusione feminis, non esse sodomitiam, sed simplicem mollitatem, cum cooperatione alterius masculi, & quod sufficiat in confessione dicere, *Pollutus sum talibus impudicis alterius hominis, & illum pollui faciens*, Mendo ver. Luxuria n. 18. quia circumstantia incubandi non mutat speciem.

2173 Pariter simplicem mollitatem esse dicunt, si quis se polluat inter coxendices, brachia, seu alias partes foeminae, quæ non sint vas præpostorum, & sufficeret, si dicat: *Pollutus sum talibus impudicis mulieris.*

2174 In pollutione cum alio exprimi debet status illius. Et in sodomia, an sit cum masculo; vel muliere patrata; quia laeditur diversa honestas.

2175 In nostra Dioecesi Panormitana sodomia est reservata; ad quod non requiriatur frequentia, sed sufficit, si semel committatur; quia in reservatione non solum di-

Dicitur: *Nefandum sodomia scelus exercentes; fratres, nepote, &c. Respondeo, ut in num. 2153. & 2154.*

BESTIALITAS

2182 **E**st coitus hominis cum bestia: quod est gravissimum peccatum inter omnes luxuriarum species; quia non servat identitatem speciei. Non sunt ex necessitate explicandæ species animalium, nec an sit mas, aut foemina, quia est differentia tantum materialis in genere entis, non in genere moris.

2183 Ad hanc speciem reducitur coitus cum dæmoni succubo, vel incubo; quia corpus à dæmoni assumptum, non est verè corpus humanum: debet autem in confessione exprimi, quia ei superadditur malitia contra Religionem, cum sit commercium cum dæmoni, Dei & nostro inimico. Debet tamen exprimi, an dæmon fuerit sub specie foeminae, viri conjugati, aut voto castitatis ligati: quia tunc peccatum contrahit illam speciem malitiae, ob affectum ad tam personam.

2184 Copulam cum foemina mortua non esse peccatum fornicationis, nec bestialitatis, sed simplicis mollitiae, tenet Diana p. 9. tr. 9. ref. 1. cum Tamb. quia fornicatio, & bestialitas est actio viventis cum vivente; unde solum est pollutio cum inanimato instrumento, ut esset cum statua, inanimatum autem instrumentum, quo quis se polluit, non facit mutationem speciei, adeoque hanc circumstantiam non esse ex necessitate aperiendam, sed sufficere, si dicat: *Me pollui.*

2185 Dico tamen: quod si talis non sicut in sola copula cum mortua, sed ulterius dirigat affectum, & cogitationem ad mulierem illam, ut erat viva (quod est verisimilium) tunc contrahit eam speciem malitiae internam, quam objectum habet in se, nempe adulterii, incestus, &c. ut de pollutione dictum est.

2186 Mollities, sodomia, & bestialitas habent malitias specie distinctas; quia peccata non distinguuntur specie præcisè per oppositiones ad diversas virtutes, sed etiam per oppositiones ad diversas honestates ejusdem virtutis: sic contra qualibet virtutem sunt duo peccata specie diversa, unum per excessum, alterum per defectum; ut prodigalitas, & avaritia contra liberalitatem: mollities autem, sodomia, & bestialitas naturæ opponuntur, sed per dissimilitudines diversas, & contra honestates diversas: quis enim non viderit, diversam dissimilitudinem, inclinationem, & repugnantiam adulterii, &c. An autem debeat exprimere qualitatem conjunctionis, consanguinitatis faciliter, vel affinitatis, & graduum, v. g. cum